

PM

Till:	Sveriges bergmaterialindustri ("SBMI"), Mårten Sohlman
Från:	Advokatfirman Delphi, Christian Härdgård och Carolin Hammar
Datum:	2 november 2021
Angående:	Frågor i samband med SIS föreslagna standard för naturvärdesinventering (remiss – ftSS 199000:2021)

1. Inledning

- 1.1 I samband med SBMI:s synpunkter på remiss – ftSS 199000:2021, *Kartläggning av biologisk mångfald – Krav och vägledning för naturvärdesinventering (NVI) samt kompletterande inventeringar och förstudier* har följande två frågor av juridisk innebörd ställts till Advokatfirman Delphi.
- 1.2 Den första frågan avser myndigheternas möjlighet att ställa krav på att naturvärdesinventeringen utförs enligt den föreslagna standarden. Frågan behandlas under avsnitt två nedan. Den andra frågan avser den sekretess som standarden föreslår ska gälla avseende fynduppgifter gentemot beställaren. Frågan behandlas under avsnitt tre nedan.
- 1.3 Svaren på respektive fråga har utformats i syfte att kunna användas som synpunkter i SBMI:s remissvar till den föreslagna standarden.

2. Kan en myndighet ställa krav på att den föreslagna standarden ska följas?

- 2.1 I den föreslagna standarden i avsnitt 0.9 anges följande: *"Myndigheter kan välja att hänvisa till detta dokument vid en tillståndsprövning eller i en föreskrift. Det blir då ett krav som ska följas."* Så som får förstås av det refererade avsnittet, menar SIS att en myndighet i egenskap av remissmyndighet vid en tillståndsprövning kan kräva att naturvärdesinventeringen görs utifrån den föreslagna standarden, dvs. att detta blir ett krav som måste följas.
- 2.2 Förutsatt att avsnitt 0.9 uppfattats korrekt av SBMI ifrågasätts om det finns något legalt stöd för vad som föreskrivits i avsnittet. Om det finns ett legalt stöd för påståendet så bör detta anges i standarden. För det fall att legalt stöd saknas eller för det fall SBMI har missförstått innebörden av vad som föreskrivits, föreslår SBMI att ett förtydligande görs i förhållande till nämnda avsnitt.

3. Är det ur ett juridiskt perspektiv möjligt att ställa krav på sekretess gentemot beställaren?

3.1 Offentlighets- och sekretesslagens (2009:400) tillämpningsområde

3.2 Inledningsvis vill SBMI uppmärksamma på att det följer av tillämpningsområdet i 2 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagens (2009:400) ("OSL") att förbudet att röja eller utnyttja sekretessbelagd uppgift gäller för myndigheter. Sekretessen i OSL gäller således företrädesvis för organ på vilka offentlighetsprincipen är tillämplig och där det kan förekomma allmänna handlingar.¹ Av detta följer även att bestämmelserna i OSL inte är tillämpliga i förhållanden mellan privata aktörer.

3.3 Sekretess till skydd för intresset av att bevara djur- eller växtart

3.4 Enligt 20 kap. 1 § OSL gäller sekretess för uppgift om en djur- eller växtart som är i behov av skydd och som det finns ett intresse av att bevara i ett livskraftigt bestånd. I likhet med vad som föreskrivs i OSL:s tillämpningsområde följer av kommentaren till nyss nämnda bestämmelse² att paragrafen kan bli tillämplig hos åtskilliga myndigheter. Av kommentaren framgår att sekretess i första hand kan gälla hos Naturvårdsverket och länsstyrelserna, som har till särskild uppgift att verka för naturvården. Andra myndigheter som har till uppgift att ta hänsyn till naturvårdens intressen är t.ex. Skogsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten. Sekretess enligt paragrafen kan emellertid förekomma även hos andra myndigheter än de som är särskilt inriktade på naturvård. Som exempel kan nämnas universiteten, Statens veterinärmedicinska anstalt och kommunala organ, främst byggnadsnämnderna eller motsvarande nämnder, där uppgifter om utrotningshotade djur eller växtart kan finnas.

3.5 Sammanfattningsvis är SBMI:s bedömning att sekretessen i ovan nämnda bestämmelse gäller för uppgift om djur- eller växtart som förekommer hos en myndighet. Sekretessen gäller därmed inte mellan utföraren och beställaren i egenskap av privata aktörer. Det framgår både av tillämpningsområdet i 2 kap. 1 § och av kommentaren till 20 kap. 1 § OSL.

3.6 Mot den bakgrunden menar SBMI att det ur ett juridiskt perspektiv inte är möjligt att, såsom i avsnitt 9.5 i den föreslagna standarden, föreskriva att utföraren inte får leverera en PM till beställaren utan föregående sekretessprövning samt avtal med Artdatabanken.

3.7 Då SBMI:s ståndpunkt är att en beställare som inte omfattas av OSL alltid har rätt till det underlag som beställts av utföraren, föreslås att andra stycket i avsnitt 9.5 revideras enligt följande:

¹ Karnovs lagkommentar till 2 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

² Norstedts Juridiks lagkommentar till 20 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

"Utföraren ska leverera sådana fynduppgifter som omfattas av sekretesslagstiftningen i separat bilaga, med information om att uppgifterna är sekretessbelagda. Sådana uppgifter får levereras till myndigheter och andra som omfattas av offentlighets och sekretesslagen (2009:400). ~~Till beställare som inte omfattas av offentlighets och sekretesslagen (2009:400) får ett sådant PM levereras först efter särskild sekretessprövning samt att beställaren undertecknat ett avtal med Artdatabanken om hur uppgifterna får hanteras. Beställaren kan även själv begära att få ta del de uppgifter som levererats till Artportalen.~~"

- 3.8 För det fall ovanstående revidering inte accepteras av SIS bör det i vart fall tydliggöras i stycket, eller på annat ställe i standarden, att OSL inte gäller mellan privata aktörer.
- 3.9 I detta sammanhang vill SBMI även ta tillfället till akt och förtydliga att det ligger i sakens natur att en beställare inte sprider de fynduppgifter som framgår av en naturvärdesinventering. En beställare som delger denna typ av information röjer per automatik även värdefulla uppgifter om vilka områden som är intressanta ur etableringssynpunkt. Följaktligen skulle ett sådant agerande få mycket negativa konsekvenser ur konkurrenshänseende.
-